

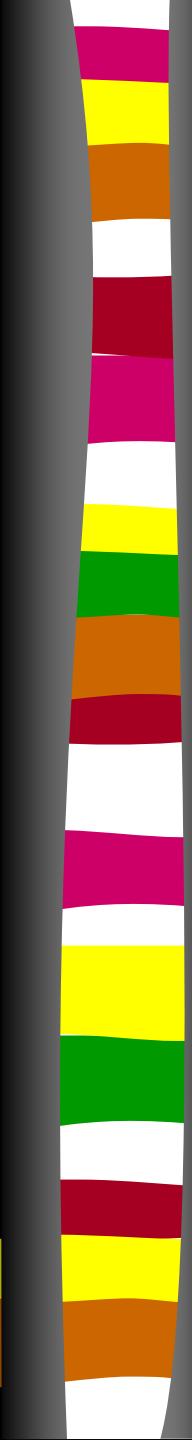
De waarheid over de 'leugendetector'

Bruno Verschuere
Universiteit van Amsterdam
b.j.verschuere@uva.nl

Lagereschoolkinderen vaccineren?

De regering heeft besloten niets te zeggen over
de wetenschappelijke betrouwbaarheid of
relativiteit

‘Wetenschappelijk onderzoek evolueert, dus
ook de geschatte graad van wetenschappelijke
betrouwbaarheid kan evolueren’

‘De relativiteit blijkt al voldoende [uit andere
bronnen]’

De Tijd, 21 Aug 2021

Polygraaftest

- Hoe werkt de leugendetector?
- Is de test echt 92-98% accuraat?
- Herkent de polygraaf onschuldige stress?
- Kan de test niet omzeild worden dan?
- Zijn er geen (betere) alternatieven?

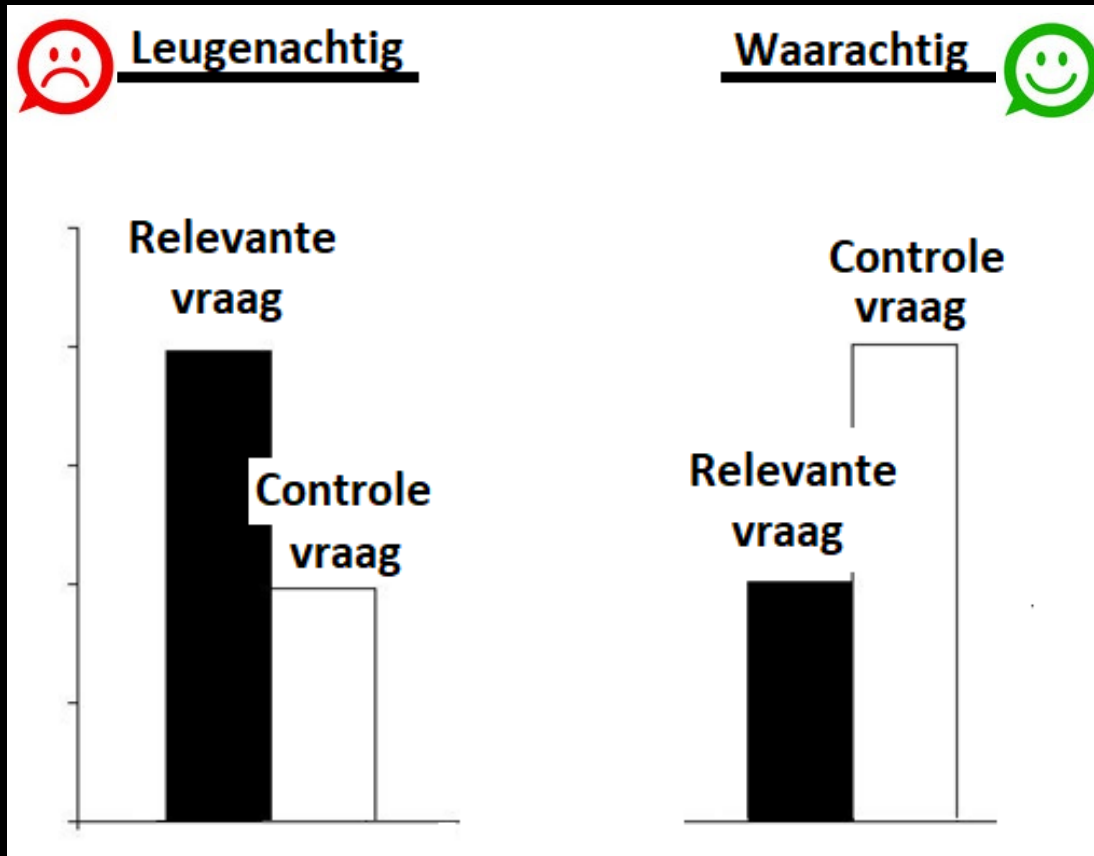
Oordopjesmoord

- Relevante vraag: “In de nacht van 1 op 2 juni 1998, heb jij de keel doorgesneden van Ran?”
- Controlevraag: “Heb je ooit een belangrijke leugen verteld?”

Hoe werkt de 'leugendetector'?

Polygraafstest: 'Ites is leugenachtig'

Ites vrijgesproken, Leemans schuldig aan moord

30/11/2006 om 00:00 door ivb | Bron: BELGA - [Print](#) - [Corrigeer](#)

De zaak Bervoets 2011

Relevante vragen:

- “De nacht van 1 op 2 september, hebt U met opzet naar Nathalie geschoten?”

Controlevragen:

- “Buiten deze zaak, herinnert U zich ooit een belangrijke leugen verteld te hebben?”

Polygraafstest 3 (!) : ‘Leugenachtig’

© BELGA

Anthony Bervoets veroordeeld tot twee jaar cel

Het Antwerpse hof van assisen heeft Anthony Bervoets (33) uit Mechelen veroordeeld tot de gevorderde maximumstraf van twee jaar cel en 5.500 euro boete voor de onopzettelijke doding van zijn vriendin Nathalie Ruelens (23).

De polygraaf onderzocht

	“Ground truth”	Realiteitswaarde
Labo	✓	X
Veld	X	✓

Wat is de kans op vals positief testresultaat?

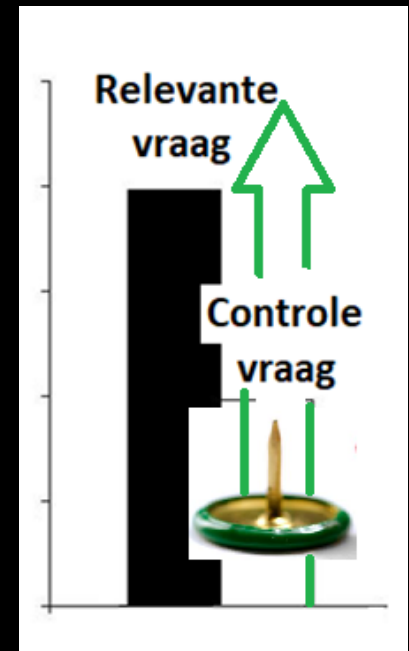
	Guilty Participant/Suspect			Innocent Participant/Suspect		
	Test Outcome Correct	Test Outcome Incorrect	Test Outcome Inconclusive	Test Outcome Correct	Test Outcome Incorrect	Test Outcome Inconclusive
Laboratory studies						
Office of Technology Assessment (1985)	74	7	19	60	16	24
Kircher et al. (1988)	74	8	18	66	12	22
Ben-Shakhar and Furedy (1990)	80	7	13	63	15	22
Honts (2004)	82	7	11	83	10	7
Field studies						
Office of Technology Assessment (1985)	87	11	2	75	19	6
Ben-Shakhar and Furedy (1990)	84	13	3	72	23	5
Honts (2004)	89	1	10	59	12	29

10-23%

Wat is de kans op vals negatief testresultaat?

	Guilty Participant/Suspect		
	Test Outcome Correct	Test Outcome Incorrect	Test Outcome Inconclusive
Laboratory studies			
Office of Technology Assessment (1985)	74	7	19
Kircher et al. (1988)	74	8	18
Ben-Shakhar and Furedy (1990)	80	7	13
Honts (2004)	82	7	11
Field studies			
Office of Technology Assessment (1985)	87	11	2
Ben-Shakhar and Furedy (1990)	84	13	3
Honts (2004)	89	1	10

1-13%

Geen wetenschappelijke consensus?

Geen wetenschappelijke consensus?

Uit een bevraging van wetenschappers (N=183; Iacono & Lykken, 1997) blijkt dat de meerderheid van mening is dat...

1. Polygraaftest geen gedegen theoretische onderbouwing heeft
2. Claim van hoge accuraatheid (>85%) ongegrond is
3. Polygraaftest omzeild kan worden door eenvoudig aan te leren truuks
4. Testresultaat niet toelaatbaar zou mogen zijn als bewijs

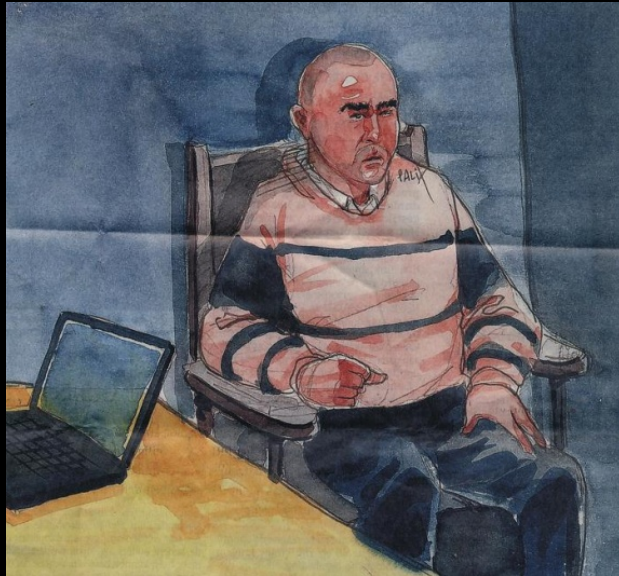

Alternatieven?

It was not the case that members of these two organizations were negatively disposed to polygraphic interrogation in general....

In contrast to their doubts about the Control Question Technique, almost three fourths of respondents viewed the Guilty Knowledge Test as scientifically sound,

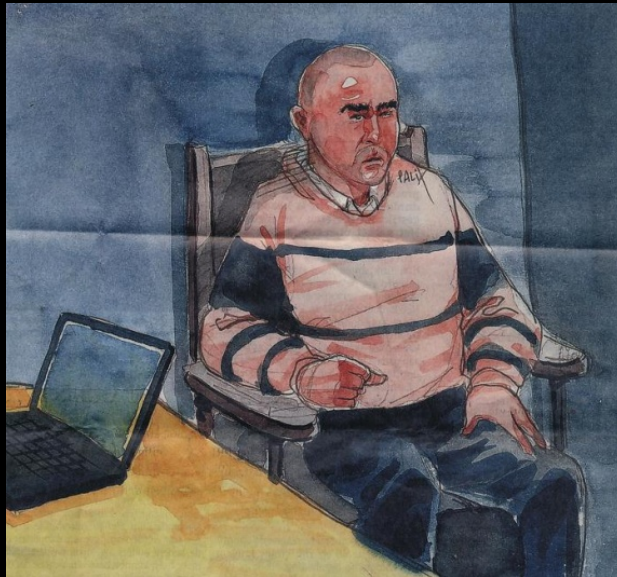
Alternatieven? Geheugendetectie

Was het nummer?

- 13
- 5
- 15
- **7**
- 8
- 10
- 3

Alternatieven? Geheugendetectie

Waar vonden we N & S?

- Put in bos
- Onder brug van de autostrade
- Tuinhuis
- **Onder riooldekse**
- In het kanaal
- Kelder

Polygraaftest

- Hoe werkt de leugendetector?
- Is de test echt 92-98% accuraat?
- Herkent de polygraaf onschuldige stress?
- Kan de test niet omzeild worden dan?
- Zijn er geen (betere) alternatieven?